

Nog altijd wassen criminelen in Nederland

Trouw

Feedback

Beeld ANP

In Nederland wordt jaarlijks 16 miljard euro witgewassen. Onderzoekers waarschuwen vandaag dat fraude en de verstrengeling van onder- en bovenwereld toenemen.

Kristel van Teeffelen 5 november 2018, 5:00

Voor het eerst in tien jaar is er weer een schatting gemaakt van de omvang van witwassen in Nederland. Op jaarbasis gaat het om zo'n 16 miljard euro, wordt vandaag bekendgemaakt. Dat geld is voor negentig procent afkomstig van drugshandel en fraude.

Start

Best gelezen

Net binnen

Zoeken

Service

De berekening is gemaakt door onderzoekers van de Universiteit Utrecht in opdracht van het WODC, het onderzoeksinstituut gelieerd aan het ministerie van justitie en veiligheid. Om een zo betrouwbaar mogelijk beeld te krijgen, analyseerden ze een berg data over onder meer de omvang van de criminaliteit in Nederland en over de witwasstromen tussen landen. Van de 16 miljard euro komt 9,1 miljard uit het buitenland.

Omdat de criminaliteitscijfers van recentere jaren nog niet officieel zijn vastgesteld, geldt de schatting van 16 miljard euro voor 2014. Er is volgens de onderzoekers geen reden te denken dat er sindsdien veel is veranderd.

Corruptie

Witwassen betekent dat criminelen geld dat ze verdienen in de onderwereld uitgeven in de bovenwereld, zonder dat dit de aandacht van politie en justitie trekt. “Het risico van witwassen is dat het de economie ondermijnt, zeker als criminelen actief zijn in veel verschillende sectoren”, zegt Brigitte Unger, hoogleraar economie van de publieke sector en projectleider van het onderzoek. “De corruptie stijgt. Je krijgt een andere manier van samenleven, omdat de onder- en bovenwereld met elkaar verstrengeld raken.” Nu al kregen de onderzoekers signalen dat het eenvoudig is om financiële adviseurs in de bovenwereld te vinden die graag meedenken over dubieuze **bedrijfsconstructies**

Feedback

Op korte termijn is het volgens haar collega-onderzoeker Joras Ferwerda belangrijk om witwassen aan te pakken om te voorkomen dat de criminaliteit stijgt.

De laatste keer dat er vanuit de wetenschap een concreet getal op het witwassen is geplakt, was in 2004. Toen kwam de schatting uit op 18,5 miljard euro. Toch betekent dat niet vanzelfsprekend dat het witwassen de afgelopen tien jaar afnam, benadrukken de onderzoekers. De onzekerheidsmarges overlappen elkaar. Bovendien is er nu op basis van meer data een nieuwe schatting gemaakt voor 2004 die lager uitkomt: op 13 miljard euro. “De omvang is relatief gezien gelijk gebleven de afgelopen tien jaar, ongeveer 2,5 procent van het bruto binnenlands product”, zegt Unger. “Dat is een stevig aandeel. Met dit geld zou je bij wijze van spreken de problemen in de zorg kunnen oplossen.”

Prioriteit

Hoewel de cijfers onzeker zijn, noemt Henk van der Veen van het WODC dit soort onderzoek van groot belang, omdat het aanknopingspunten kan geven voor de aanscherping van het anti-witwasbeleid. De overheid heeft de aanpak ervan tot prioriteit gemaakt. Daarbij wordt de hulp van de samenleving ingeroepen. Banken, makelaars, autohandelaren; ze zijn verplicht om verdachte transacties te melden.

Desondanks vindt zwart geld nog steeds op veel manieren een weg naar de economie, bevestigen de Utrechtse onderzoekers. Vooral de aanpak van fraude verdient volgens hen meer aandacht. Terwijl de criminaliteit in Nederland daalt, neemt de fraude juist toe. Dat zijn over het algemeen ingewikkelde onderzoeken, aldus Ferwerda. “Als de politie een huis binnenvalt en ze vinden een tas met drugs, dan hebben ze direct wat. Als daarnaast een tas staat met de administratie van een dubieuze internationale onderneming, dan vraagt dat om een specialistisch en tijdrovend onderzoek.”

Waar criminelen hun geld aan uitgeven

Start

Best gelezen

Net binnen

Zoeken

Service

het algemeen wordt zwart geld dat cash wordt verdiend, ook in contanten uitgegeven, concludeert onderzoeksinstituut Ecorys, dat in opdracht van het WODC bekeek waar criminelen het wit te wassen geld aan uitgeven. Een deel gaat op aan de dagelijkse boodschappen en luxeproducten als auto's en sieraden. Ook populair: in het buitenland investeren in onroerend goed. Wel is het de laatste jaren moeilijker geworden om onopgemerkt met veel cash te betalen. Nu pinnen de norm is geworden, valt het snel op als iemand met een stapel flappen afrekent.

Lees ook:

Criminelen konden ongestoord bankieren bij ING

ING schikte afgelopen september met het OM. De bank werd ervan beschuldigd niet genoeg te doen om witwaspraktijken op te sporen.

De aanpak van meer banken faalt

Volgens toezichthouder DNB controleren meerdere banken hun klanten onvoldoende. Zo kunnen zij meewerken aan witwassen, zoals al bleek bij ING.

Feedback

MEER OVER NEDERLAND MISDAAD MISDAAD, RECHT EN JUSTITIE ECONOMIE, BUSINESS EN FINANCIËN
ING WODC GEORGANISEERDE MISDAAD BEDROG KRISTEL VAN TEEFFELEN

Start

Best gelezen

Net binnen

Zoeken

Service